

tohoto uvéstí jest také článek: »Systematika zákonníků střední Evropy« (Sbor. v. pr. a stát., 1922).

Bylo by tu možno uvéstí ještě jiné práce prof. Stiebra. Třeba však jen ještě upozorniti a zvláště zdůrazniti, že Stieber celým svým dílem jest osobností vynikající a svým zpracováním i slohem badatelem svérázným. Prof. Stieber klade velký důraz na zpracování i na jasnost výrazu, vliv to opět neobyčejně jemného právníckého postřehu, kterého zvláště civilistovi jest třeba. A tím prof. Stieber jest stejně vynikajícím, jako historikem právníkem. Rauscher.

Hospodářská politika střední Evropy v roce 1924. Minulý rok byl vlastně teprve prvním po světové válce, v němž také hospodářský život se poněkud vrátil do mírových poměrů. Zvláště pro střední Evropu byl to skutečný rok stabilisace a konsolidace, jež zatím dává aspoň naději na zdolání všech hospodářských obtíží; snad nejdůležitější skutečností po této stránce je konec valutového zmatku, jenž ještě v roce 1923 byl tak nepříznivým činitelem ve vývoji středoevropského hospodářství. Přijetí t. zv. Dawesova plánu Německem znamená přesun reparační otázky z politického pole na pole hospodářské; tento »nepolitický« — jak sám si říká — generál Dawes, jenž nenávidí politiky z povolání a jehož volební kampaň na místo vicepresidenta Spojených Států byla řetězem ironických projevů o politikaření a politikářích, dal skutečnou ránu dosavadní reparační politice, při které hospodářské důvody a hospodářská hlediska byla vždy až na posledním místě. Pomohl ke cti staré, ale zanedbávané zásadě, že hospodářské otázky se mají řešit hospodářsky a jen hospodářsky; veliký pocit úlevy a uklidnění střední Evropy je prvním dobrým následkem proražení této zásady.

Jinak je významnou událostí pro střední Evropu stabilisace měny polské. Nová jednotka polský zloty ustálena na poměru 1 zl. = 1 milion 800.000 polských marek a jeho hodnota připsána k hodnotě zlatého franku latinské mincovní unie. Zavedení nové měny nestalo se v Polsku bez krise, avšak dnes se zdá, že největší obtíže jsou překonány. Rakousko stabilisovalo svou měnu už dříve na poměru 71.060 korun = 1 dolaru a podobně se stalo v posledním roce také v Maďarsku, kde však měna stabilisována v poměru 346.000 korun maďarských = 1 anglické libře. Tím ovšem byla pro maďarskou korunu dána možnost dalších kursových variací podle anglické libry a koncem roku, když stoupala libra na světovém trhu, projevil se i vzestup maďarské koruny v poměru k ostatním valutám. Rakousko přechází nyní k t. zv. měně šilinkové, při čemž 1 sch. se rovná 10.000 rakouských korun. Československá koruna byla v minulém roce celkem stabilisována na výši, jakou měla již v roce 1923.

Poměrně nejkritičtější byl vývoj měny v království SHS.; tam byl minulý rok dobou deflační politiky, která ovšem nezůstala bez následků pro hospodářský život státu — jak je to konečně známo i ze zkušeností československých. Vláda jihoslovanská hodlá však v deflační politice ještě pokračovat.

U nás stal se v druhé polovině roku pokus o likvidaci všech finančních bolestí, zbývajících z válečného dědictví známými zákony o peněžních a sanačních fondech, o válečných půjčkách atd. Důsledky těchto zákonů nelze ovšem ještě přehlédnouti, avšak — ať již budou jakékoli — budou za dané situace nutné. Rok 1925 přinese nám patrně už také cedulovou banku. Přinese-li s ní také zlatou měnu, je zatím pochybné, avšak — není vyloučeno. Zdá se, že na rozhodujících místech se s tím vážně počítá a zbývá jen říci, kdy to bude. —ík.

Nový katastrální zákon. Vláda připravila osnovu zákona o nové úpravě katastru pozemkové daně a jeho evidence. Stalo se to hlavně z důvodů nutného sjednocení dosavadních předpisů, které sice v zemích bývalé koruny české i v zemích bývalého záboru uherského jsou vybudovány na stejných zásadách, avšak v jednotlivostech se přece jen dosti značně liší. Kromě toho bylo řízení v těchto věcech v bývalém

Uhersku daleko méně spolehlivé a méně přesné, nežli v historických zemích. Na Hlučínsku se ovšem katastrální úprava liší od české resp. slovenské dosti značně a tam bude poměrně nejvíce práce se zavedením nové úpravy. Osnova vychází správně ze stanoviska, že z dosavadní úpravy je nutno převzít co možná nejvíce, poněvadž nová úprava katastru pozemkové daně je věcí příliš nákladnou a příliš složitou, vyžadující mnoho práce a mnoho času. Proto je osnova vybudována na základě dosavadního zákona z r. 1883 a pro jednotlivé části republiky, kde tato úprava bude znamenati značnější změny proti dosavadnímu stavu, má přechodná ustanovení. Zákon se nazývá nyní prostě o vedení pozemkového katastru, čímž zmizí z československého zákonodárství známý výraz »evidence katastru pozemkové daně«.

—ik.

Unifikace šlechtictví v Itálii. Již loni na jaře obírala se italská vláda otázkou sjednocení šlechty. Důvodem bylo uznání papežské, t. zv. »černé« šlechty. Politickými událostmi odsunuta byla věc na vedlejší kolej. Teprve nyní vrací se vláda k provedení sjednocení šlechty. Papežským šlechticům, kteří o to požádají a zaplatí taxu, přizná italská vláda italské státní šlechtictví s právem záznamu v gothajském almanachu. Má to býti obět k usmíření Stolic. Při té příležitosti má býti současně řešena otázka uznání býv. rakouské šlechty v připojených územích alpských. Vedoucím motivem ovšem je finanční prospěch státní pokladny.

M. Jirásek.

Reforma právnického studia. O otázce této pojednal prof. dr. Miříčka ve vzdělávací příloze »Národních Listů« ze dne 7. a 14. prosince roku 1924.

Účelem reformy má býti povznesení průměrné úrovně vědomostí absolventů právnické fakulty a podstatné omezení studia in absentia. K dosažení toho nedoporučuje zavedení kontroly návštěvy přednášek, ani jiných prostředků donucovacích, nýbrž hledá cestu k nápravě v jiné úpravě přednášek, tím způsobem, že by přednášející souvisle probral jen hlavní a zajímavé části látky, ostatní pak v konversatoriu nebo repetitoriu. Kromě seminárních cvičení, jež mají poskytnouti průpravu k práci vědecké, měla by býti zavedena také cvičení praktická, aby posluchač se mohl naučiti vědeckých poznatků prakticky užiti. To by předpokládalo zřízení zvláštních ústavů aspoň pro některé právní obory.

S těmito vývody prof. Miříčky lze zajisté jen souhlasiti.

Ve druhé části svého pojednání dává prof. Miříčka podnět k úvaze zda má historickoprávnímu studiu býti vyhrazen zvláštní oddíl a to první, anebo, zda by příslušné části historie práva neměly býti spojeny s oddílem judiciálním a státovědeckým v jeden celek (systém synchronistický). Pro případ, že by zůstal zvláštní oddíl historickoprávní, jest uvažovati o tom, zda by neměl býti vytvořen také samostatný oddíl judiciální a státovědecký, kteréžto oddíly by byly zakončeny příslušnými státními zkouškami.

Zavedení písemných prací při státních zkouškách nedoporučuje. Přimlouvá se spíše za písemné práce v seminářích a praktických cvičeních. Na vykonání jich by se mohlo činiti závislým připuštění ke státní zkoušce.

Žádá zvýšení úrovně rigoros průkazem o způsobilosti k vědecké práci. Takto upravený doktorát měl by býti podmínkou pro přijetí k advokacii, k soudnictví a k dosažení vyšších míst v konceptní službě správní. Bylo by pak lze zrušiti státní zkoušky.

Dále uvažuje, zda by nebylo možno zkrácení právnického studia na dva roky pro nižší konceptní úředníky (asistenty, aktuáry) a pro úředníky u menších samosprávných úřadů.

Vyslovuje se proti samostatnému doktorátu judiciálnímu a státovědeckému a hájí zásadu jednotného doktorátu následovně: »Je nemyšlitelné, že by byl se svůj úkol soudce nebo advokát bez znalosti práva ústavního a správního a právě tak málo by asi vyhovoval správní úředník, pro něhož by obory judiciální byly terra ignota«.